

Wille zur Macht

PUBLICISZTIKA - ELSŐ OLDAL - LIV. évfolyam 51-52. szám, 2010. december 23.

Képzelve magát hatalmas és befolyásos embernek, mondta a pszichológus, az alany pedig gyorsan összegyűrt egy figurát abból, ami épp az eszébe jutott. Volt benne egy-egy rész Ben Bernanke, Spiderman, Putyin, Dzsingisz kán, Gandalf, Hu Csin-tao, Abdul Aziz és Bill Gates; Obama azért marad ki, mert az amerikai elnököket néha tudvalévőleg sarokba szorítják. Megvan, kérdezte a pszichológus, az alany bólintott. Nagyszerű. Akkor most rajzoljon a homlokára egy nagy E betűt.

Mellőzzük annak a végiggondolását, hogy vajon a nyájas olvasó hajlandó volna-e nagy E betűt rajzolni a homlokára csak azért, mert egy kerge lélekbűvár így látja jónak, pláne hogy hajlandó volna-e ilyesmire abban a malasztal teljes pillanatban, amikor épp a földkerekség leghatalmasabb figurájának képzeletét magát, mindenesetre a kísérlet alanyai rajzoltak.

Fordított nagy E betűt rajzoltak mindannyian.

A kontrollcsoport tagjai viszont rendes E betűt rajzoltak a homlokukra, tehát olyat, amit mások, ha rápillantanak, E betűként fognak azonosítani. Nyilvánvaló, hogy ehhez már bizonyos szellemi és erkölcsi érettségre van szükség, hiszen a homlokunkra rajzolható E betű a mi számunkra tükrözve jelenik meg, és csak némi gondolkodás eredményeképp ébredünk rá, hogy nekünk most látszólag fordított E-t kell rajzolnunk, ha azt akarjuk, hogy mások azt normál E-ként ismerjék föl. El kell fogadnunk az ő nézőpontjukat mint létezőt és mértékadó, noha az a mienkkel e pillanatban épp nem egyezik.